

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION EXTRAORDINAIRE DE 1974

22 MAI 1974.

**Proposition de loi
créant la fonction de commissaire fiscal.**

DEVELOPPEMENTS

On se plaint souvent du manque d'aménité qui caractérise les relations entre les services du fisc et les contribuables. A tort ou à raison, l'on entend tout aussi souvent parler d'abus d'autorité ou de pouvoir de certains fonctionnaires et agents des contributions. Bien des citoyens ont peine à admettre la complexité des lois et règlements et de certains formulaires fiscaux.

Il est hors de doute que la création de la fonction de commissaire fiscal permettrait, après quelque temps, d'améliorer très sensiblement cette situation. En intervenant avec tact, il pourrait en effet mettre fin à quantité de frustrations sur le plan fiscal, obtenir réparation d'un certain nombre d'injustices et faire mainte suggestion utile aux administrations des contributions.

La fonction de commissaire fiscal doit permettre de faire cesser dans une large mesure le malaise que ressent la population dans ses relations avec le fisc. Sa tâche consistera surtout à analyser avec exactitude les causes de mécontentement, qui sont souvent fort obscures ou du moins très vagues, et à les replacer dans leur contexte véritable. Ce n'est qu'ensuite qu'il sera possible d'y faire face correctement et, éventuellement, de les éliminer.

La charge de commissaire fiscal devrait évidemment être confiée à une personnalité jouissant d'une grande autorité morale. Elle devrait être indépendante aussi bien du gouvernement que de l'administration, tout en ayant cependant un agent de liaison dans chaque administration fiscale. L'équipe qui l'assisterait serait très réduite.

Il va de soi que le commissaire fiscal ne se substituerait ni aux administrations ni aux instances de recours existantes.

BELGISCHE SENAAAT

BUITENGEWONE ZITTING 1974

22 MEI 1974.

**Voorstel van wet
tot instelling van een fiscale commissaris.**

TOELICHTING

Veel wordt er geklaagd over het gebrek aan goodwill tussen de fiscale administraties en de belastingplichtigen. Terecht of ten onrechte wordt dikwijls gesproken over gezags- of machtsmisbruik van bepaalde fiscale ambtenaren. De complexiteit van de fiscale wetten en reglementen en van sommige fiscale formulieren, wordt door talrijke burgers moeilijk aanvaard.

De instelling van een fiscale commissaris zou hier ongetwijfeld, na een zekere tijd, veel ten goede kunnen veranderen. Door zijn tactvol optreden zouden immers heel wat fiscale frustraties kunnen worden weggenomen, enkele onrechtvaardigheden kunnen worden hersteld en veel nuttige wenken aan de fiscale administraties kunnen worden doorgegeven.

De functie van fiscale commissaris moet de mogelijkheid bieden om een belangrijk deel van het fiscaal onbehagen dat bij de bevolking leeft, op te vangen. Zijn taak zal er vooral in bestaan de redenen tot mistevredenheid, die vaak zeer onduidelijk of zeer wazig zijn, te analyseren op hun juiste betekenis en ze op hun juiste plaats te situeren. Pas daarna kunnen die oorzaken van ontevredenheid correct worden beantwoord en eventueel worden weggenomen.

De fiscale commissaris zou uiteraard een persoon moeten zijn met een groot moreel gezag. Hij zou onafhankelijk moeten zijn zowel van de regering als van de administratie, ofschoon hij op elk fiscaal bestuur een verbindingsman zou hebben. Hij zou werken met een zeer beperkte staf.

Uiteraard zou de commissaris zich niet in de plaats stellen van de administraties noch van de voorziene fiscale verhaal-

Sa compétence serait donc purement consultative, étant toutefois entendu qu'en principe ses avis devraient être suivis.

Il serait nommé par le Roi, sur proposition du Premier Ministre et du Ministre des Finances, après délibération en Conseil des Ministres, pour un terme de cinq ans.

L'aggravation constante de la charge des impôts, le grand nombre de fonctionnaires et agents des contributions (plus de 30.000) et la complexité croissante de la fiscalité justifient pleinement la création de la fonction de commissaire fiscal.

**

Enumérons brièvement les tâches que le titulaire aurait à accomplir :

1. il pourrait procéder, à la demande (individuelle ou collective) des contribuables et sans frais pour ceux-ci, à un examen de l'équité de leur situation fiscale (et non pas seulement de son fondement juridique, car c'est là une mission qui appartient aux instances de recours ou au juge);

2. il aurait à découvrir et à définir avec précision les points sur lesquels la législation ou la réglementation fiscales donnent ou peuvent donner lieu à des situations inéquitables, ainsi qu'à élaborer des propositions ou des avis en vue d'y remédier, qu'il adresserait, selon le cas, au Gouvernement, au Ministre des Finances ou à l'administration, soit à leur demande, soit d'initiative;

3. le cas échéant, il ferait des suggestions quant aux possibilités de simplifier les formalités administratives en matière de fiscalité ou dans des questions connexes;

4. il serait chargé de protéger les contribuables contre les agissements de conseillers fiscaux peu scrupuleux.

**

PROPOSITION DE LOI

ARTICLE 1er.

Le Roi nomme un commissaire fiscal, sur proposition du Premier Ministre et du Ministre des Finances, après délibération en Conseil des Ministres.

Le commissaire fiscal est nommé pour un terme de cinq ans. Son mandat est renouvelable.

ART. 2.

A la demande des contribuables et sans frais pour eux, le commissaire fiscal examine si leur situation fiscale est équitable.

instanties. Zijn bevoegdheid zou dus louter adviserend zijn met dien verstande dat zijn adviezen in beginsel zouden dienen te worden gevolgd.

Hij zou voor een periode van vijf jaar benoemd worden door de Koning, op voorstel van de Eerste Minister en de Minister van Financiën en na beraadslaging in de Ministeraad.

De gestadige stijging van de fiscale druk, het grote aantal fiscale ambtenaren (meer dan 30.000) en de toenemende complexiteit van de fiscaliteit, verantwoorden ten volle de instelling van een fiscale commissaris.

**

Bondige beschrijving van de door de commissaris op te vangen behoeften :

1. mogelijkheid tot kosteloos onderzoek ten behoeve van de belastingplichtigen en op hun aanvraag (individueel of collectief), naar de *billijkheid* van hun fiscale toestand (en niet zozeer naar de juridische gegrondheid, want dat is de taak van de fiscale verhaalinstanties of van de rechter);

2. het ontdekken en precies omlijnen van de punten waarop de fiscale wetgeving of reglementering aanleiding is of kan zijn tot onbillijkheden; het uitwerken van voorstellen of adviezen om zulks te verhelpen, en die de commissaris, hetzij op hun vraag, hetzij uit eigen initiatief, richt tot de Regering, tot de Minister van Financiën, of tot de administratie, al naar gelang van het geval;

3. het suggereren van mogelijke vereenvoudigingen in de administratieve formaliteiten met betrekking tot het fiscaal domein of daarmee verwante aangelegenheden;

4. het beschermen van de belastingplichtigen tegen weinig scrupuleuze belastingadviseurs.

C. DE CLERCQ.

**

VOORSTEL VAN WET

ARTIKEL 1.

De Koning benoemt een fiscale commissaris, op voorstel van de Eerste Minister en van de Minister van Financiën, na beraadslaging in de Ministerraad.

De fiscale commissaris wordt benoemd voor een termijn van vijf jaar. Hij is herbenoembaar.

ART. 2.

De fiscale commissaris, op aanvraag van de belastingplichtigen, onderzoekt kosteloos de billijkheid van hun fiscale toestand.

Il informe le Ministre des Finances des améliorations qu'il propose d'apporter aux lois et règlements ou aux pratiques administratives existantes.

ART. 3.

Le commissaire fiscal ne peut exercer aucune fonction dans un organe judiciaire ou administratif.

ART. 4.

Le Roi détermine la composition du bureau administratif qui assiste le commissaire fiscal.

Le commissaire fiscal nomme et révoque le personnel de ce bureau.

Hij geeft aan de Minister van Financiën kennis van de door hem voorgestelde verbeteringen aan de wetten, aan de reglementen of aan de bestaande overheidspraktijk.

ART. 3.

De fiscale commissaris kan geen functie uitoefenen in rechterlijke of bestuursorganen.

ART. 4.

De samenstelling van het administratief bureau dat de fiscale commissaris ter zijde staat wordt door de Koning bepaald.

De fiscale commissaris benoemt en ontslaat de personeelsleden van dat bureau.

C. DE CLERCQ.
A. LAGAE.
J. van WATERSCHOT.
D. ANDRE.